EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 21.11.2018
COM(2018) 755 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årlig overvågningsrapport om gennemførelsen af støtteprogrammet for strukturreformer 2017

{SWD(2018) 465 final}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årlig overvågningsrapport om gennemførelsen af støtteprogrammet for strukturreformer 2017

INDLEDNING

Europa-Kommissionen har siden 2017 forvaltet et særligt program med et oprindeligt budget på 142,8 mio. EUR[1] (forhøjet til 222,8 mio. EUR med ændring af forordning (EU) 2017/825[2]) med sigte på at yde støtte til medlemsstaterne med hensyn til udformningen og gennemførelsen af institutionelle, administrative og vækstfremmende reformer — **støtteprogrammet for strukturreformer** (SRSP).

Strukturreformer er i sagens natur **komplekse processer**, og det kræver en komplet kæde af højt specialiserede og erfarne fagfolk. Nogle medlemsstaters kapacitet til at iværksætte og gennemføre strukturelle reformer er ikke helt tilstrækkelige til at løse de administrative, økonomiske og sociale udfordringer, som disse reformer medfører.

Formålet med støtteprogrammet for strukturreformer er således at hjælpe medlemsstaterne med at **tackle disse udfordringer** og **styrke deres kapacitet** til at forberede og gennemføre institutionelle, administrative og vækstfremmende reformer og derved bidrage til en styrkelse af institutioner, styringsprocesser, offentlig administration samt til at forbedre resultaterne og modstandsdygtigheden i de økonomiske og sociale sektorer. Målet er at styrke samhørigheden, konkurrenceevnen, produktiviteten, bæredygtig vækst, jobskabelsen og investeringer.

GENNEMFØRELSE AF PROGRAMMET I ÅRET 2017

2017 var det første år, hvor der blev gennemført aktiviteter under støtteprogrammet for strukturreformer. Allerede i den første programrunde **oversteg efterspørgslen fra medlemsstaterne langt det disponible budget**. 16 medlemsstater indsendte 271 anmodninger om støtte til et anslået beløb på næsten fire gange det disponible årlige budget for støtteprogrammet for reformprocesser på 22,5 mio. EUR.

Kommissionen **vurderede anmodningerne ud fra de principper og kriterier**, der er fastlagt i støtteprogrammet for 2017, for at kunne udvælge anmodningerne medlemsstaterne om støtte. **159 anmodninger fra 16 medlemsstater** blev derfor udvalgt til finansiering.

[1] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/825 af 17. maj 2017 om oprettelse af støtteprogrammet for strukturreformer for perioden 2017-2020 og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 1305/2013 (forordningen om støtteprogrammet for strukturreformer).

[2] Kommissionen foreslog den 6. december 2017 at ændre forordningen om støtteprogrammet for strukturreformerne ved at øge programmets budget med 80 mio. EUR og tilføje støtte til euroområdets medlemmer til de mål, som programmet bidrager til. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1671 af 23. oktober 2018 om ændring af forordning (EU) 2017/825 for at øge finansieringsrammen for støtteprogrammet for strukturreformer og tilpasse dens overordnede målsætning trådte i kraft den 13. november 2018.

Fordelingen af de udvalgte anmodninger på tværs af de overordnede politikområder var som følger:

- 29 % på områderne arbejdsmarked, uddannelse, sundhed og socialpolitik
- 28 % på områderne vækst og erhvervsklima
- 18 % på området forvaltning af indtægter og offentlige finanser
- 16 % vedrørende finansielle tjenesteydelser og adgang til finansiering samt
- 9 % vedrørende styring og offentlig administration.

I overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning blev der prioriteter finansiering af anmodninger, hvortil **støtten hurtigt kunne leveres og med en hurtig gennemførelse af reformerne lokalt**, og anmodninger vedrørende håndtering af **fastlagte mål med høje forventninger om konkrete resultater**.

Næsten **90 % af de anmodninger, der blev udvalgt til finansiering i 2017, vedrørte direkte EU's strategiske prioriteter**.

Fordelingen af de udvalgte anmodninger på de relevante områder, der kunne søges inden for, jf. forordningen om støtteprogrammet (artikel 7, stk. 3), var som følger:

- 51 % af de udvalgte anmodninger vedrørte gennemførelsen af reformer som svar på de udfordringer, der fremhæves i processen omkring det europæiske semester (landespecifikke henstillinger og landerapporter)
- 27 % af de udvalgte anmodninger vedrørte gennemførelsen af Unionens strategiske prioriteter (kapitalmarkedsunion, energiunion og klima osv.)
- 7 % af de udvalgte anmodninger vedrørte gennemførelsen af EU-retten og
- 4 % af de udvalgte anmodninger vedrørte gennemførelsen af EU's økonomiske tilpasningsprogrammer.

Selv om det falder uden for rammerne for denne rapport at evaluere de konkrete virkninger af støtteforanstaltningerne, er det på sin plads at nævne, at allerede 14 måneder efter begyndelsen af gennemførelsen af de udvalgte støtteforanstaltninger bidrager programmet til **levering af de forventede resultater** — uanset om det er i form af strategisk og juridisk rådgivning, undersøgelser, uddannelse, workshopper, henstillinger, handlingsplaner osv.

Den 31. oktober 2018 var 12 % af projekterne om reformstøtte afsluttede, 82 % var reelt påbegyndt og 6 % var under forberedelse.

Størstedelen af **de i 2017 gennemførte støtteforanstaltninger** sigtede mod at:

- forbedre kvaliteten af de nationale skatteforvaltningers (11 %)
- fremme af udviklingen af nationale og grænseoverskridende kapitalmarkeder (9 %)
- gøre sundhedssystemerne mere tilgængelige, effektive og robuste (9 %)
- reformere energirammerne, herunder overgangen til kulstoffattig økonomi, fremme af energieffektivitet og vedvarende energi (6 %)
- styrke almen uddannelse og erhvervsuddannelse (5 %) og
- forbedre produktiviteten og effektiviteten i den offentlige sektor (5 %).

FREMSKRIDT I FORHOLD TIL PROGRAMMETS MÅL

Programmet er også godt på vej i forhold til at opfylde sit overordnede mål[3]. Støtteforanstaltninger gennemføres på de politikområder, hvor institutionelle, administrative og/eller strukturelle reformer er planlagt og/eller skal gennemføres af medlemsstaterne, ikke mindst som følge af den tildelte støtte. Alle de støtteforanstaltninger, der er udvalgt under støtteprogrammet i 2017, bidrager navnlig til gennemførelsen af **institutionelle, administrative og strukturelle reformer**, som medlemsstaterne gennemfører i **forskellige økonomiske og sociale sektorer**, og som iværksættes **som svar på de økonomiske og sociale udfordringer**.

Det første år for gennemførelsen af støtteprogrammet viser, at programmet kan yde et **betydeligt bidrag** til at hjælpe medlemsstaternes nationale myndigheder i deres bestræbelser på at **påpege og afhjælpe visse strukturelle svagheder**, der hindrer udformningen og gennemførelsen af reformer. Ved hjælp af programmet er de nuværende lovgivningsprocedurer f.eks. gennemgået, der er påpeget svagheder og fremsat anbefalinger til forbedringer. Programmet har også vist sig at være et vigtigt redskab til at øge medlemsstaternes muligheder for at fastlægge mere effektive processer og metoder (forbedring af effektiviteten i sundhedssystemet) og/eller til fremskridt i retning af en mere effektiv forvaltning af menneskelige ressourcer (udveksling af erfaringer mellem dommere fra forskellige medlemsstater ved at dele deres nationale praksis med den anmodende medlemsstat).

De valgte foranstaltninger under støtteprogrammet for strukturreformer 2017 havde til formål at sikre europæisk merværdi blandt andet via **komplementaritet og synergi med andre programmer** og politikker på nationalt, europæisk og internationalt plan og/eller gennem deres bidrag at **fremme gensidig tillid og samarbejde** mellem de støttemodtagende medlemsstater og Kommissionen. Herudover har foranstaltningerne ikke kun sigte på at give mulighed for udvikling og gennemførelse af løsninger på nationale udfordringer, men også på at få en positiv indvirkning på **grænseoverskridende eller tværeuropæiske udfordringer**. Følgende støtteforanstaltninger kan eksempelvis fremhæves:

- støtteforanstaltninger, der styrker udviklingen af **regionale kapitalmarkeder** og fremmer indførelsen af en panregional lovramme for obligationer
- støtte til vurdering af **sundhedssystemernes resultater** parallelt i to lande, der nyder godt af gensidig læring og samarbejde på EU-plan og bygger videre på erfaringerne fra den ene medlemsstat med henblik på at skræddersy relevant støtte til en anden
- at skabe grundlaget for gensidig tillid ved at **muliggøre udveksling af eksperter mellem nationale ministerielle energimyndigheder og anden administration** for at kunne forstå, måle og bekæmpe energifattigdom eller
- udveksling af bedste praksis mellem flere lande vedrørende indførelse af **forskellige pensionsordninger**.

Eftersom Kommissionen har bedre forudsætninger end de enkelte medlemsstater for at **identificere og overføre god praksis**, har støtteforanstaltningerne til medlemsstaterne i mange tilfælde bestået i eller er blevet suppleret ved udveksling af bedste praksis blandt medlemsstaterne og internationale organisationer. Dette har også medført

[3] Nogle ydre faktorer kan have en indvirkning på resultatet af støtteforanstaltningen, og der er risiko for, at de søgte reformer ikke ender med at blive gennemført. Årsagssammenhængen mellem programmets støtteforanstaltninger og opnåelsen af de overordnede mål skal derfor evalueres på individuel basis og ved at tage højde for eventuelle ydre faktorer, der kan indvirke.

effektivitetsgevinster, da positive resultater i én medlemsstat ofte også kan gennemføres i et andet.

KONKLUSION

Det første år for gennemførelsen af støtteprogrammet for strukturreformer viser overordnet set, at programmet kan yde et **væsentligt bidrag til de fortsatte bestræbelser fra medlemsstaternes nationale myndigheder om at påpege og afhjælpe visse strukturelle svagheder** og flaskehalse i udformningen eller gennemførelsen af reformer og i prioriteringen heraf. Tilsvarende har programmet hidtil vist sig at være et vigtigt redskab til at forbedre medlemsstaternes kapacitet til at fastlægge mere effektive processer og metoder og/eller fremskridt i retning af en mere effektiv forvaltning af menneskelige ressourcer.

Eftersom resultaterne af støtteforanstaltningerne imidlertid hænger sammen med de specifikke projekter, er det udelukkende den enkelte **modtagende medlemsstat, der har beføjelser** til effektivt at følge op på disse foranstaltninger i form af gennemførelse af konkrete reformer.

Kommissionen vil fortsætte med de kommende år at overvåge forbruget af støtteforanstaltninger samt gennemførelsen af institutionelle, administrative og vækstfremmende reformer (opfyldelsen af programmets overordnede mål).